

KI-notat nr.: 78/2009 - Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Driva Kraftverk DA/Vindøla kraftverk	
Fylke/kommune:	Sør-Trøndelag/Oppdal	
Ansvarlig:	Øystein Grundt	Sign.: <i>Øystein Grundt</i>
Saksbehandler:	Ingri Guren	Sign.: <i>Ingri Guren</i>
Dato:	21 SEPT 2009	
Vår ref.:	NVE 200707491-20	
Sendes til:	Søker og alle som har uttalt seg til saken	

Middelthuns gate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO
Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no
Org. nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Søknad om tillatelse til Vindøla kraftverk i Oppdal kommune, Sør-Trøndelag fylke

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	3
Høring og distriktsbehandling	4
Søkers kommentar til høringsuttalelsene	10
Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader	12
NVEs vurdering	19
NVEs konklusjon	23

Sammendrag

Søknaden gjelder tillatelse etter § 8 i vannressursloven til bygging av Vindøla kraftverk i Storfallet i Vindøla, og behandles i henhold til reglene i kap. 3 i samme lov. Vindøla kraftverk er presentert i to alternativer. Alternativ 1 vil utnytte et fall på 130 m og gi en årlig produksjon på 10,2 GWh. Alternativ 2 vil utnytte et fall på 118 m og gi en årlig produksjon på 9,3 GWh. Installert effekt er 3,7 og 3,4 MW for henholdsvis alternativ 1 og 2.

Vindølavassdraget renner gjennom Storlidalen i Oppdal kommune i Sør-Trøndelag. Elva har sitt utspring fra Dalsvatnet og munner ut i Driva ved Lønset. Storfallet er et ca. 40 m høyt konsentrert fossefall, beliggende ca. 200 m nedstrøms riksveg 70 ved Lønset.

Driva kraftverk utnytter i dag deler av nedslagsfeltet til Vindøla til kraftproduksjon. Det er bygd en sperredam ved Dalsvatnet. Tilsiget overfor denne dammen overføres i Vassli pumpestasjon til Gjevilvatnet som er hovedmagasin for Driva kraftverk.

Driva/Gråurda representerer et av de største bekkekløftmiljøene i sørboreal sone i Norge som samtidig er relativt intakt på hele sin strekning. Den er en av de mest varierte og verdifulle bekkekløftene som

er kjent i Norge og anses som nasjonalt viktig for flere naturtyper og arter. Tiltaksområdet for Vindøla kraftverk er i bekkekløftundersøkelsen 2007 i regi av DN og NVE definert som en av kjernelokalitetene i området Driva/Gråurda.

Oppdal kommune er positive til utbyggingen og anbefaler alternativ 1 da dette gir størst kraftbidrag til en region med behov for kraftproduksjon. Kommunen mener at det faktisk at vassdraget allerede er regulert, bør senke terskelen for utbygging og hevder at synlige terrenginngrep vil være minimale. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag anbefaler primært at konsesjon til utbygging ikke gis, på bakgrunn av de foreliggende biologiske registreringer som gjør Gråurda/Vindøla, Storfallet innebefattet, til et utpreget verneobjekt av til dels nasjonal karakter. Dersom konsesjon blir gitt, anbefaler Fylkesmannen alternativ 2, med minimum minstevannføring om sommeren lik 0,5 m³/s. Lønset grunneierlag påpeker muligheten for å utnytte det planlagte vannspeilet som grunnlag for tilrettelegging av et nærmiljøanlegg for Lønset. Haldor Strand og Odd Inge Sliper presenterer et tredje alternativ for plassering av inntaksdam. De ønsker en plassering som gir Lønset sentrum et vannspeil mer beliggende i sentrumsområdet. Dette alternativet er tilbakevist av søker fordi det vil kunne komme i konflikt med kommunens avløpsanlegg med slamavskillere og infiltrasjonsanlegg. Statens Vegvesen har ingen merknader til tiltaket. Sør-Trøndelag fylkeskommune foreslår alternativ 2 av hensyn til landskap og kulturminner.

Prosjektet vil i følge søknaden gi inntil 10,2 ny årlig kraftproduksjon. Videre vil kraftverket gi inntekter til grunneiere og fallrettshavere/eiere av Vindøla Kraftverk DA, samt øke skattegrunnlag for eiendomsskatt i Oppdal kommune. Det er stor mulighet for at bedrifter i Oppdal kan få arbeid i anleggsfasen. Disse elementene er hva NVE anser som de viktigste fordelene ved en utbygging.

Tiltaket vil medføre redusert vannføring i Vindøla. Biologisk mangfoldrapporten som er vedlagt søknaden påviser naturtypene bekkekløft og fossesprøytsone på elvestrekningen som blir berørt av utbyggingen og kontinuiteten er vurdert til å være høy. I rapporten er Storfallet gitt verdi A – svært viktig, og Vindølas påfølgende bekkekløft ned til Driva er gitt verdi B – viktig. Den samlede verdien av Storfallet og bekkekløfta er i bekkekløftundersøkelsen 2007 satt til A – svært viktig. Ved en utbygging er verdien av fossesprøytsonen forventet å gå fra svært viktig (A) til viktig (B) naturtype.

Det er svært vanskelig tilgjengelighet ved Storfallet og videre nedover bekkekløfta, dette har gjort det svært problematisk for søker å kartlegge dette området. Sannsynligheten for at det finnes rødlistede arter vurderes imidlertid til å være stor. Bygging av Vindøla kraftverk er i søknaden vurdert å ha middels til stor negativ konsekvens på biologisk mangfold i driftsperioden.

Fra Rv 70 går det en merket sti ned på vestsiden av Storfallet og langs bekkekløfta. Fossen kan ses fra stien, og den gir et mektig inntrykk. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag vurderer Storfallet til å være blant de viktigste fossefallene i fylket, basert på kriteriene sjeldenhet, tilstand, storslagenhet, og blikkfang. Foreslått minstevannføring vil gi en betydelig reduksjon av fossens inntryksstyrke.

NVE mener at pga. konflikter med forekomst av hensynskrevende naturtype av A-verdi, stort potensial for forekomst av rødlistearter i tiltaksområdet og Storfallets opplevelsesverdi, er ulempene ved tiltaket større enn fordelene. Dermed er ikke kravet i vannressursloven § 25 oppfylt. Det gis ikke konsesjon til å bygge Vindøla kraftverk.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Driva Kraftverk DA, datert 25.2.2008:

"Driva Kraftverk DA ønsker å utnytte deler av fallet i Vindøla og søker herved om tillatelse til følgende utbygging:

1. Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:
 - å bygge Vindøla kraftverk
2. Etter energiloven om tillatelse til:
 - bygging og drift av Vindøla kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.
3. Etter forurensningsloven om tillatelse til:
 - gjennomføring av tiltaket

Primært ønskes gjennomføring av alternativ 1 med slipping av 0,2 m³/s minstevannføring om sommeren og 0,05 m³/s om vinteren, men andre alternativ er også beskrevet i søknaden.

Nødvendige opplysninger om alternativene fremgår av konsesjonssøknaden med vedlegg.

Tiltakshaver er falleier på omsøkt strekning og forhandler om erverv av nødvendig grunn og rettigheter for øvrig.

Tabell: hoveddata for kraftverket

<i>Vindøla kraftverk, hoveddata</i>			
<i>TILSIG</i>		<i>Alternativ 1</i>	<i>Alternativ 2</i>
Nedbørfelt	km ²	60,20	60,30
Middelvannføring	m ³ /s	1,57	1,58
Alminnelig lavvannføring	m ³ /s	0,13	0,13
5-persentil sommer (1/5-30/9)	m ³ /s	0,65	0,65
5-persentil vinter (1/10-30/4)	m ³ /s	0,10	0,10
KRAFTVERK			
Inntak	moh.	470	458
Avløp	moh.	340	340
Brutto fallhøyde	m	130	118
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,277	0,253
Slukeevne, maks	m ³ /s	3,2	3,2
Slukeevne, min	m ³ /s	0,6	0,6
Tilløpsrør, diameter	mm	1200	1200
Tunnel, tverrsnitt	m ²	-	-
Tilløpsrør/tunnel, lengde	m	890	740
Installert effekt, maks	MW	3,7	3,4
Bruktid	timer	2700	2700

PRODUKSJON

Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	1,4	1,3
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	8,8	8,1
Produksjon, årlig middel	GWh	10,2	9,3

ØKONOMI

Utbyggingskostnad	mill. kr	32,5	30,9
Utbyggingspris	kr/kWh	3,2	3,3

Vindøla kraftverk, Elektriske anlegg

GENERATOR

Ytelse	MVA	4,4 vs 4,0
Spenning	kV	6,0

TRANSFORMATOR

Ytelse	MVA	4,4 vs 4,0
Omsetning	kV/kV	6/22

NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)

Lengde	km	500
Nominell spenning	kV	22
Luftlinje el. jordkabel		Jordkabel

Høring og distriktsbehandling

NVE har mottatt følgende høringsuttalelser til søknaden og refererer følgende:

Oppdal kommune har i kommunestyremøte den 18.6.2008 vedtatt følgende:

"(...)

Vedtaket blir som følger:

Kommunestyret vil tilrå utbygging av Vindøla på følgende grunnlag:

- Dette vil gi et positivt bidrag til en prekær kraftsituasjon i Midt-Norge.
- Vassdraget er allerede regulert, terskelen for utbygging bør derfor være lavere.
- Synlige terrenginngrep vil være minimale. Ingen nye linjetraseer, kun 300 meter linje parallelt med eksisterende høyspenttrase.

Utbyggingen vil gi ny ren energi.

Kommunestyret vil videre anbefale utbygging etter alternativ 1 (største fallhøyde)."

Til grunn for vedtaket ligger følgende vurdering:

"(...)

Kommunen forventes i første rekke å belyse forhold knyttet til kommuneplanen og lokale interesser. I det aktuelle området er det svært sterke miljøinteresser knyttet til biologisk mangfold. Videre anses det av interesse for kommunestyret at saken belyser økonomiske forhold knyttet til utbyggingen.

Forholdet til kommuneplanen

Gjeldende kommuneplan for Oppdal er vedtatt av Kommunestyret 07.02.07. Den planlagte utbyggingen ligger i sin helhet innfor Delplan Lønset.

For alternativ 1 ligger den planlagte inntaksdammen i LNF-område Sone 4, der det kan tillates spredt bolig -, ervervs- og fritidsbebyggelse. Den vestligste av de to skisserte vannveiene (nedgravd rør) går gjennom et område som er regulert til boligformål og videre i LNF-område Sone 1 med forbud mot spredt bolig -, ervervs- og fritidsbebyggelse ned til kraftstasjonen. Den østligste traseen for vannvei ligger i LNF-område Sone 1 fra brua over gamle RV 70 og ned til kraftstasjonen. For alternativ 2 ligger både inntaksdam og planlagt vannvei i LNF-område Sone 1.

For begge alternativene ligger adkomstveg, kraftstasjon og jordkabel/luftlinje for tilkobling til Lønset trafostasjon i LNF- område Sone 1.

Biologisk mangfold

Naturtypekartlegging gjennomført av Oppdal kommune i 2005 viser at området er svært verdifullt med tanke på bevaring av biologisk mangfold. Langs Driva fra utløpet av Vindøla til Grensen finner man den største og best utviklede elvekløfta som hittil er dokumentert i Midt-Norge. Området er vurdert som svært viktig (A). På grunn av stor variasjon når det gjelder naturtyper inneholder lokaliteten et stort artsmangfold med flere trua eller sårbare arter (Rødlistearter). Også på østsiden av Vindøla er det registrert en lokalitet (Lønset: Storfallet) som er vurdert som svært viktig (A) med naturtypen Gammel barskog. Lokaliteten inneholder rødlistede lavarter, og vurderes å ha et stort potensial for å finne sjeldne insekter. Av rapporten går det også fram at lokaliteten sannsynligvis også strekker seg på vestsiden av Vindøla. Av Miljørapporten (utarbeidet av SWECO Grøner AS) vedlagt søknaden går det fram at det ved Storfallet og den første delen av bekkekløfta som Vindøla renner i har det utviklet seg et tydelig fossesprutsamfunn med ulike vegetasjonsutforminger. Det er gjennomført befaringskartlegging mose- og lavsamfunn. Den vanskelige tilgjengeligheten gjør at det er samlet belegg kun fra en begrenset del av vestre bredd. Det er ikke funnet rødlistede arter, men det vurderes å være stor sannsynlighet for at slike finnes, spesielt nærmere fossen. Etter en samlet vurdering vurderes lokaliteten som svært viktig (A). SWECO Grøner AS mener at utbyggingsprosjektets influensområde samlet sett har stor verdi for biologisk mangfold. Verdien er hovedsakelig knyttet til Storfallet. Denne vurderingen bygger på et godt datagrunnlag.

For å bevare fossesprutsamfunnene i Storfallet er det særlig vannføringen om sommeren som vil være av betydning. Av SWECO Grønners vurdering i Miljørapporten går det fram at man med en minstevannsføring 0,5 m³/s vil opprettholde tilstrekkelig fuktighet til å bevare deler av lokaliteten. Det forventes at lokaliteten går fra svært viktig (A) til viktig naturtype (B). Ved en minstevannsføring om sommeren på 0,2 m³/sekund forventes lokaliteten å miste sin verdi som prioritert naturtype. I brev av 25.5.07 fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag går det fram at det er igangsatt et samarbeidsprosjekt mellom Direktoratet for naturforvaltning (DN) og Norges Vassdrags- og Energidirektorat (NVE) for:

- Å få en nasjonal oversikt over forekomster av verdifulle bekkekløfter og fossesprøytsoner i Norge
- Øke kunnskapen om det biologiske og geologiske mangfoldet knyttet til bekkekløftene

- Rangere bekkekløftene etter naturverdi, med særlig vekt på å få oversikt over de med nasjonal og regional naturverdi.

For DN vil prosjektet danne grunnlag for å utrede hvilke bekkekløfter som har så store naturverdier at de bør vurderes med tanke på vern etter naturvernloven. Det er gjennomført naturfaglige registreringer av 58 lokaliteter i Sør-Trøndelag. Driva/Gråurda er en av disse.

Konklusjonen når det gjelder Gråurda er dette er en de aller største, mest varierte og verdifulle bekkekløftene som er kjent i Sør-Norge, og den utmerker seg som den klart viktigste som er kjent i Sør-Trøndelag. Området vurderes å ha en klar nasjonal verdi for bevaring av biologisk mangfold – tilsvarende tallverdi 6. (Verdivurderingsskalaen går fra 1 - 6. Verdivurdering 6 gis bare for helt eksepsjonelle områder.) DN bekrefter i e-post mottatt 06.06.08. at det vil bli igangsatt en prosess med tanke på vern etter naturvernloven. Storfallet i Vindøla vil bli omfattet av en slik prosess.

Økonomiske forhold

Ved konsesjoner gitt i medhold av Industrikonsesjonsloven og Vassdragsreguleringsloven er det satt vilkår om konsesjonsavgifter. Avgiften er ment som en kompensasjon for skader og ulemper av allmenn karakter, og gir kommunen en andel av verdiskapningen som utbyggingen/reguleringen gir.

Søknaden om utbygging av Vindøla kraftverk behandles i medhold av Vannressursloven. For kraftverk med midlere årsproduksjon over 40 GWh skal det etter Vannressurslovens § 19 andre ledd fastsettes konsesjonsavgifter etter reglene i Industrikonsesjonsloven. Vindøla kraftverk er beregnet å gi en midlere årsproduksjon på ca. 10 GWh. Det kan etter dette ikke påregnes at Oppdal kommune vil motta konsesjonsavgifter fra utbyggingen. Tilsvarende kan det heller ikke påregnes at konsesjonsvilkårene vil inneholde bestemmelser om avståelse av konsesjonskraft.

Dette er imidlertid kompliserte juridiske vurderinger. Dersom konsesjon blir gitt bør det innhentes en vurdering fra kompetent juridisk hold for å belyse temaet. Det bør være tilstrekkelig at Oppdal kommune på dette stadiet av behandlingen forbeholder seg retten til å komme tilbake til spørsmålet.

Oppdal kommune har innført eiendomsskatt. Det kan påregnes en inntekt på 7 promille av eiendomsskattetaksten. Beløpets størrelse vil først være klart etter at taksten er gjennomført.

Konklusjon

På bakgrunn områdets svært store verdi med tanke på bevaring av biologisk mangfold, er det rådmannens vurdering at behandling av konsesjonssøknaden må utsettes inntil resultatet av verneplanprosessen foreligger.

Rådmannens tilråding

Saksdokumenter forelå som nevnt saksinnledningen

Kommunestyret gjør slikt vedtak

Oppdal kommune viser til at det i det aktuelle området er så sterke interesser knyttet til bevaring av biologisk mangfold at det vil bli igangsatt en prosess med tanke på vern etter Naturvernloven. Oppdal kommune mener at behandling av konsesjonssøknaden må utsettes inntil resultatet av verneplanprosessen foreligger.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag uttaler i brev av 13.6.2008:

"(...)

Gråurda betraktes som en av de viktigste bekkekløftene i fylket. NINA-gruppen (NINA, Bioforsk og Miljøfaglig utredning) har på oppdrag fra Direktoratet for naturforvaltning (DN) gjennomført naturfaglige registreringer av 58 bekkekløftlokaliteter, hvorav Driva/Gråurda er en av disse. Den endelige rapporten fra disse registreringene er ennå ikke ferdig, men hovedkonklusjonen for Gråurda foreligger, og er oversendt Fylkesmannen som e-post fra DN. Det heter i sammendraget fra foreløpig rapport per 26. mai 2008:

"Gråurda representerer en av de aller største, mest varierte og verdifulle bekkekløftene som er kjent i Sør-Norge, og den utmerker seg som den klart viktigste som er kjent i Sør-Trøndelag Fylke". Videre heter det: "Etter den nye verdiskalaen for bekkekløfter vurderes dette forvaltningsarealet å ha klart nasjonal verdi for bevaring av biologisk mangfold, tilsvarende tallverdi 6. Vurderingsskalaen går fra 1 til 6, og verdivurdering 6 gis bare for helt eksepsjonelle områder".

Arbeidsgrensen for undersøkelsene var på forhånd grovt angitt av Fylkesmannen i Sør-Trøndelag i samarbeid med DN. Hele Gråurdas elvekløft fra fylkesgrensa mot Møre og Romsdal og opp til enden av kløfta nedenfor Lønset (litt ovenfor utløpet av Vindøla i hovedelva) var avgrenset opp til vegene på begge sider (riksveg 70 på nordsiden og en lokal bygdevei på sørsiden). Det aktuelle bekkekløftområdet omfatter derfor Storfallet i Vindøla.

Det heter videre i DNS oversendelse:

"Fylkesmannen vil få oversendt endelig rapport i løpet av kort tid. På bakgrunn av dette vil Fylkesmannen orientere grunneiere og kommuner om resultatene av prosjektet og veien videre. Det vil være et klart ønske at de viktigste lokalitetene skal vurderes for vern etter naturvernloven. I tråd med brev fra DN skal i utgangspunktet en verneplanprosess etter frivillig-vern metoden benyttes i det videre vernearbeidet. Driva/Gråurda er i rapporten vurdert som den klart viktigste kjent i Sør-Trøndelag, og er en opplagt kandidat for et videre arbeid med frivillig vern".

Rapporten fra SWECO Grøner presiserer også Storfallets biologiske særtrekk. Det heter i sammendraget (side 2): "Prosjektområdet har stor verdi for biologisk mangfold, på grunn av en godt utviklet fossesprutsone ved Storfallet. Det ble ikke funnet rødlistearter på undersøkelsesstedet. Det regnes imidlertid som svært sannsynlig at dette finnes nærmere fossen, på bakgrunn av Vindølas hydrologi og høye luftfuktighet ved Storfallet". Det pekes på at en minstevannføring på 0,2 m³/s om sommeren forventes å gi store negative konsekvenser for fossesprutsamfunnet ved Storfallet, mens det ved en minstevannsføring på 0,5 m³/s forventes at fossesprutlokaliteten opprettholdes.

Konklusjon

På bakgrunn av de foreliggende biologiske registreringer er det åpenbart at Gråurda/Vindøla, Storfallet innbefattet, framstår som et utpreget verneobjekt av til dels nasjonal karakter. Fylkesmannens primære anbefaling blir derfor at det ikke bør gis konsesjon til utbygging. Dersom konsesjon blir gitt, må det legges vekt på at minstevannføringen blir av et slikt omfang at fossesprutsamfunnet i Storfallet kan opprettholdes. Det synes derfor ikke aktuelt å gå under en sommervannføring på 0,5 m³/s, som anbefalt i miljørapporten fra SWECO Grøner. Videre bør alternativ 2 med inntak på kote 458 (nedenfor riksveien) velges. En utbygging synes ikke å ville medføre langsiktige endringer av vannkvaliteten i Vindøla eller i Driva. Det vil derfor ikke være behov for Fylkesmannen å gi tillatelser i henhold til forurensningsloven, jfr. lovens § 8."

Sør-Trøndelag fylkeskommune fattet følgende vedtak i fylkesrådet 26.5.2008:

”(…)

Konklusjon:

Med hensyn til kulturminner i området anses alternativ to som det beste alternativet med hensyn på landskap og med hensyn til kulturminner. Dette alternativet er det som i størst grad vil kunne bevare kulturminnene i øvre del. Vi anser at en dokumentasjon ved innmåling og fotografering av tidligere konstruksjoner knyttet til vassdrags utnyttelse i området vil være et avbøtende tiltak og vil stille dette som et krav i forkant.

Videre vil vi påpeke at vi ikke har mottatt dokumentasjon som kan gi oss forståelse for at man skal bygge ny kraftverksbygning, framfor å gjenbruke den gamle. Dette forholdet er for svakt utredet.”

Vi referer videre fra saksutredningen:

”(…)

Automatisk fredete kulturminner

Fylkeskommunen har befart planområdet. Det ble ved befaringen ikke observert automatisk fredete eller andre verneverdige kulturminner som planen vil komme i konflikt med.

Vi minner imidlertid om den generelle aktsomhetsplikten etter § 8 i kulturminneloven.

(…)

Nyere tids kulturminner

Vi har tidligere gitt et innspill om kulturminner. For Nyere tids kulturminner var det det gamle kraftverket som da ble nevnt.

Etter en rask befaring i øvre deler av det berørte området vil vi peke på at det på vestsiden oppstrøms steinbrua fra 1908, finnes murer som kan tyde på tidligere kvernhus eller liknende og noe som også kan ha vært brukar etter en tidligere brukonstruksjon over elva. Disse murrestene var delvis overgrodd og tildekket av hageavfall slik at det ikke lot seg gjøre å studere utforming og utstrekning.

Oppstrøms Rv 70 brua var det også spor som tydet på tidligere oppdemming her, men disse var langt fra så tydelige. Det var først og fremst på østsiden der man kan ha hatt en kanalføring for å lede vann til et anlegg på østsiden nedstrøms Rv 70 brua. Her ligger det tydelige rester etter tømmerkistekonstruksjon ut i elva. Vi registrerte ikke anlegget som sådan, men antar at dette har vært saga som var i drift fram til 1950-60 tallet. Sporene kan tyde på en gammel oppgangssag.

I søknaden er ikke utforminga av den gamle rørgatetraseen beskrevet. Det er derimot vist et foto av betongfundament for denne, noe vi vil si er en atypisk beskrivelse av utforminga da denne i all hovedsak er fundamentert i tørr mur. Slik det nye anlegget i begge alternativ er tenkt utformet vil sporene etter denne rørgata forsvinne. Vi vil ikke motsette oss at denne traseen benyttes til ny rørgate. Om den blir liggende åpent, slik den tidligere gjorde, vil vi heller ikke motsette oss det heller. Det bør derfor utarbeides en bedre dokumentasjon om den gamle traseen enn den som finnes i søknaden. Dette for at vi skal kunne bevare kunnskap om hvordan man fant tekniske løsninger tidligere.

I søknaden beskrives det som fordelaktig at ny og gammel kraftverksbygning blir liggende nært hverandre, men det er ikke dokumentert de fremsatte påstandene om at den gamle ikke er egnet til å huse dagens kraftstasjon eller hvilken bruk man da tenker den gamle bygningen benyttet til. Vi vil derfor be om at slik dokumentasjon må framlegges og at man også tar med i regnestykket sikring av den gamle bygningen, i og med at tilgjengeligheten til bygningen nå blir lettere enn i dag. Kraftverksbygningen er spesiell og en tilpasning til ny bruk er en bedre bevaring enn at den står til forfall.

Landskap

(...)

Vindøla inngår i bekkekløfilokalitetsvurderinga fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, hvor en har påvist rødlistearter.

Elvekløfter i området er av svært stor verdi. En rapport basert på kartlegging av elvekløfter og naturverdier skal trykkes med det første.

Deler av vannføringa i Vindøla er preget av fall og bekkekløfter, noe som ved høy vannføring kan gi et mektig inntrykk.

Friluftsliv

(...)

Vindøla er ikke vurdert som et område av regional betydning for friluftsliv. Men potensialet må sies å være stort pga. opplevelsesverdien.

Sametinget uttalte i brev av 18.5.2206:

"(...)

Etter vår vurdering av beliggenhet og ellers kjente forhold kan vi ikke se at det er fare for at det omsøkte tiltaket kommer i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner eller andre samiske interesser. Sametinget har derfor ingen spesielle merknader til konsesjonssøknaden. Vi minner imidlertid om aktsomhetsplikten når det gjelder kulturminner. Skulle det likevel under arbeid i marken komme fram gjenstander eller andre strukturer/spor som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget og Sør-Trøndelag fylkeskommune omgående, jf. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml.) § 8 annet ledd. Vi forutsetter at dette pålegg formidles videre til dem som skal utføre arbeidet i marken. Vi ber om at dette kravet blir innarbeidet i konsesjonsvilkårene.

Vi minner for øvrig også om at alle samiske kulturminner eldre enn 100 år er automatisk fredet i følge kml. § 4 annet ledd. Samiske kulturminner kan for eksempel være bygninger, hustufter, gammetufter, telthoplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver, offerplasser eller steder det knytter seg sagn til. Denne oppregningen er heller på ingen måte uttømmende. Mange av disse er fortsatt ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. Det er ikke tillatt å skade eller skjemme fredet kulturminne, eller sikringssonen på 5 meter rundt kulturminnet, jf. kn-l. § 3 og 6."

Statens vegvesen, Region midt har uttalt i brev av 10.11.2008:

"Vegvesenet har ingen merknad til tiltaket. Eventuelle tillatelser til avkjørsel og kryssing av veg må innhentes hos vegvesenet på vanlig måte."

Strandeiendom v/Haldor Strand og Lønset handel v/Odd Inge Sliper uttalte i brev av 25.5.2008

"Våre ønsker om alternativ plassering vil kunne gi en forskjønnelse for landskapet, i sterkere grad enn tenkt plassering. Inngrepet som en dam vil medføre på et lite tettsted som Lønset er stort, og det er av avgjørende betydning for resultatet at dette blir optimalisert. Ved plassering som skissert fra vår side vil en kunne tilføre Lønset sentrum et vannspeil mer beliggende i det sentrale sentrumsområde. Lønset er i en god utvikling og det er en fin giv i forhold til tettstedsutvikling. Sentrumsutvikling er essensielt for ethvert sted som har ambisjoner om å bli noe. Riktig plassering av planlagt dam og tilrettelegging av denne som en integrering i sentrumsområde, vil kunne bli et bra bidrag i riktig retning."

Lønset grunneierlag uttalte i brev av 18.5.2008

"(...)

Den planlagte utbyggingen av en dam, i Vindøla, i umiddelbar nærhet til Lønset sentrum, kan om det blir gjort rett, ikke bare bli et fysisk inngrep med påfølgende sår i nærmiljøet. En utbygging her i det omfanget som er skissert vil føre til at det i midten av sentrumsområdet av Lønset også kommer et vannspeil. Vann, ild og luft er elementer som har en magisk påvirkning på folk og ved å utnytte mulighetene ved at det nå muligens kommer et "nytt vann" på Lønset, kan ved riktig planlegging, bli positivt.

Vi ønsker tidlig å komme i dialog med utbyggerne om/når det fattes vedtak om utbygging. Våre tanker omkring dette går i retning av å utnytte det planlagte vannspeilet som grunnlag for tilrettelegging av et nærmiljøanlegg for Lønset.

(...)

Videre vil vi benytte anledningen til å sette fram ønsker om gatebelysning i forbindelse med sentrumsområde for Lønset.

(...)"

Søkers kommentar til høringsuttalelsene

Søker har i brev av 6.10.2009 kommentert de innkomne høringsuttalelsene slik:

"1. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag:

Det pekes i uttalelsen på Gråurda inkludert Storfallet i Vindøla som en av de viktigste bekkekløftene i fylket og at det for tiden foregår registrering med tanke på frivillig vern. Av den grunn går Fylkesmannen inn for at konsesjon ikke gis. Dersom konsesjon gis, anbefales det at alternativ 2 velges og at minstevannsføringen på sommeren ikke understiger 0,5 m³/sek.

Vår merknad til uttalelsen:

Vindøla kraftverk vil utgjøre et meget beskjedent inngrep i det store landskapsområdet som i Fylkesmannens uttalelse beskrives som Driva/Gråurda. Strekningen fra bunnen av Gråurda ved Grensehølen i Sunndal til Lønset i Oppdal er ca. 9 km. De eneste synlige inngrep i landskapet vil være kraftverksbygningen med utløp i Driva samt atkomstvei og kraftlinje. Vi kan derfor ikke se at verneinteressene vil bli vesentlig forringet. Fylkesmannen går inn for at inntaket legges nedenfor riksveien (alternativ 2) uten å gi en begrunnelse for et slikt valg. Vi kan ikke se at inntakets plassering har relevans i forhold til verneinteressene i vassdraget. Å velge dette alternativet gir en lavere produksjon samtidig som utbyggingsprisen blir høyere. Vi tar til etterretning at Fylkesmannen ikke anser det nødvendig at det søkes om tillatelse etter forurensningsloven, jfr. § 8.

2. Sør-Trøndelag fylkeskommune:

Etter befaring er det ikke registrert automatisk fredete kulturminne, men utbygger pålegges aktsomhetsplikt i samband med anleggsvirksomheten. Det finnes spor etter nyere tids kulturminner i tilknytning til kraftverksdrift, kvern og sagbruk. Fylkeskommunen konkluderer med at alternativ 2 er best med hensyn til landskap og kulturminner. Som avbøtende tiltak foreslås dokumentasjon med innmåling og fotografering av tidligere konstruksjoner fra kraftverksdriften og annen utnyttelse av vassdraget. Det etterlyses en nærmere begrunnelse og dokumentasjon på at utbygger velger å bygge ny kraftverksbygning framfor å bruke den gamle.

Vår merknad til uttalelsen:

Vi er innstilt på å etterkomme fylkeskommunens ønske om en registrering og dokumentasjon av nyere tids kulturminner i den grad disse berøres av anleggsvirksomheten. Den gamle kraftverksbygningen eies av Oppdal Elektrisitetsverk. Den er ikke egnet til å huse det nye kraftverket. Til det er forfallet kommet for langt samtidig som konstruksjonen ikke er tilpasset dagens behov for bygning. Plassering av den nye kraftstasjonen noe vestenfor eksisterende bygning gir også et noe høyere fall og dermed høyere produksjon.

3. Oppdal kommune:

Kommunestyret går med stort flertall (24 mot 1 stemme) inn for å bygge ut Vindøla etter alt.

1. Hovedbegrunnelsen er at:

- Det vil gi et positivt bidrag til en prekær kraftsituasjon i Midt-Norge
- Vassdraget er allerede regulert til kraftverksformål
- Minimale terrenginngrep

Våre merknader til vedtaket: Vedtaket med begrunnelse samsvarer helt med våre utbyggingsplaner og vårt syn på konsekvensen av tiltaket.

4. Sametinget:

Sametinget mener at tiltaket sannsynligvis ikke vil komme i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner eller andre samiske interesser. For øvrig har sametinget ingen spesielle merknader til søknaden. Aktsomhetsplikten i forhold til mulige kulturminner påpekes.

Våre merknader til uttalelsen:

Vi erkjenner aktsomhetsplikt i forhold til mulige funn av samiske kulturminner i anleggsfasen.

5. Lønset Grunneierlag:

Grunneierlaget kommer med innspill til utforming av inntaksdam og områdene rundt denne. De ønsker en dialog med utbygger med tanke på gode løsninger for lokalsamfunnet. De ønsker også hjelp til etablering av gatebelysning i Lønset sentrum.

Våre merknader til uttalelsen:

Inntaksdammen etter alternativ I (damkonstruksjon med inntaksmagasin) vil være et nytt landskapselement i sentrumsområdet på Lønset. Tiltakshaver vil legge vekt på å utforme dammen og tilgrensende landskap slik at både de estetiske og sikkerhetsmessige sidene vil bli ivarettatt. Vi er positive til å samarbeide med Lønset Grunneierlag med tanke på utforming av

dam og nærområdene til dammen. Kontakten med grunneierlaget vil bli etablert så snart utbyggingstillatelsen foreligger og før detaljplanleggingen starter opp.

6. Odd Inge Sliper og Haldor Strand:

De har forslag til alternativ plassering av inntaksdam like oppstrøms ny riksveibru.

Våre merknader til uttalelsen:

En damkonstruksjon med inntaksmagasin i dette området vil kunne komme i konflikt med kommunens avløpsanlegg med slamavskillere og infiltrasjonsanlegg.

Oppsummering:

Vindøla er et allerede regulert vassdrag der øverste del av nedslagsfeltet er overført til Driva kraftverk. Strekningen Lønset sentrum til Driva elv er tidligere utnyttet til vannkraftformål. Gamle Vindøla kraftverk ble bygd av Oppdal E-verk og var i drift fra 1933 til 1952. I denne perioden må en anta at Storfallet i perioder med lav vannføring var tilnærmet tørrlagt. Foreliggende utbyggingsplan med minstevassføring nedstrøms inntaksdammen vil sannsynligvis medføre mindre miljøkonsekvenser enn den tidligere kraftverksvirksomheten på strekningen. Det er primært søkt om minstevannføring på 0,2 m³/s om sommeren, som vil gi en produksjon på vel 10 GWh for alternativ 1. En økning av minstevannføringen til 0,5 m³/s vil gi et produksjonstap på ca. 1 GWh. Begrunnelsen for økningen er at fossesprutvegetasjonen i Storfallet ellers kan bli skadelidende. Tiltakshaver vil påpeke at elvekløften i Gråurda, som er vurdert å være av nasjonal verdi for bevaring av biologisk mangfold, vil ivareta det biologiske mangfold som eventuelt kan gå tapt i Storfallet. Det er for øvrig heller ikke påvist funn av rødlistearter her. Tiltakshaver vil også bemerke at dersom alternativ 2 velges samtidig med høyeste minstevannføring, vil dette gi en betydelig svekkelse av prosjektets produksjonsevne og økonomi. Tiltakshaver ønsker en utbygging etter alternativ 1 med laveste minstevassføring. Dette gir størst produksjon i kraftverket. Vi kan vanskelig se at dette alternativet gir større ulemper for lokalsamfunnet og miljøet enn alternativ 2. Oppdal kommune går også inn for at dette alternativet velges. Plassering av dammen i nærheten av Lønset sentrum (alt.1) kan som Lønset grunneierlag peker på, være et positivt element i nærmiljøet dersom det tas med i planleggingen. TrønderEnergi tar selvfølgelig innspillet til etterretning og kommer til å legge vekt på utforming og landskap i samarbeid med lokalsamfunnet.

Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader

Om søker

Tiltakshaver for Vindøla kraftverk er Driva Kraftverk DA. Selskapet eies av TrønderEnergi Kraft AS med 75% og Istad kraft AS med 25%. Det er TrønderEnergi Kraft AS som administrerer Driva kraftverk. Driva kraftverk DA eier fallrettighetene i Vindøla.

Om søknaden

Driva kraftverk DA ønsker å utnytte deler av fallet i Vindøla i Oppdal kommune, Sør-Trøndelag fylke, og søker om tillatelse til bygging av Vindøla kraftverk, samt bygging og drift av høyspentanlegg og jordkabel.

Beskrivelse av området

Vindøla ligger i Oppdal kommune i Sør-Trøndelag og munner ut i Driva. Vindøla har sitt utspring fra Dalsvatnet og renner gjennom Storlidalen. Driva kraftverk utnytter i dag øvre deler av nedslagsfeltet til Vindøla til kraftproduksjon; det er bygd en sperredam i utløpet fra Dalsvatnet slik at tilsiget ovenfor denne overføres til Gjevilvatnet som er hovedmagasin til Driva kraftverk. Det er derfor restvannføringen i Vindøla - tilsiget nedenfor sperredam ved utløp Dalsvatnet - som er tenkt utnyttet i Vindøla kraftverk. Dette tilsiget kommer fra et nedbørfelt på henholdsvis 60,2 og 60,3 km² for alternativ 1 og 2.

Nedstrøms riksvegen, går Vindøla gjennom et trangt gjel og danner et par fossefall, inkludert Storfallet. Hele denne kløfta ligger innenfor tiltaksområdet. Terrenget er bratt og lokaliteten er i stor grad utilgjengelig uten spesielt sikringsutstyr. Det er funnet flere indikatorer på fossesprutsamfunn, men ingen rødlistearter er påvist. Sannsynligheten for at dette finnes nærmere fossen, vurderes av søkers konsulent som stor. Kontinuiteten langs og i bekkekløfta til Vindøla er høy, og verdien på hele elvekløfta er satt til svært viktig – A.

Naturtypene i og rundt prosjektområdet er funnet å ha stor verdi. Langs Driva fra utløpet av Vindøla vestover til Grensen i Sunndal kommune, finnes den største og mest utviklede elvekløfta som hittil er dokumentert i Midt-Norge. Denne elvekløfta er vurdert til svært viktig (A). På østsiden av Vindøla ligger en lokalitet avmerket med svært viktig (A) område for naturtypen ”gammel barskog”.

Nedenfor riksvegen, finnes et felt som inneholder elementer både fra engvegetasjon, lavurtskog og gråor/heggeskog. Skogen er stedvis glissen og osp, gråor og bjørk finnes spredt, med spesiell tyngde ned mot planlagt kraftstasjon.

Det er oter ved prosjektområdet, og det er sannsynlig at denne benytter Vindøla til næringssøk, selv om dette ikke er hovedlokaliteten. Nedstrøms planlagt inntaksdam har elva liten verdi for fisk på grunn av at den er svært stri.

Tre ulike landskapsrom finnes i prosjektområdet. Øverst oppfattes landskapet som en tradisjonell landbruksbygd, mens lia nedover fra riksvegen består av skog, som gir lite utsyn mot elva. Det siste landskapsavsnittet er lokalt ved Storfallet. Det er merket sti til fossen. Denne går til dels langs elvekløfta, og fossen kan ses fra noen steder like ved elva. Fossefallet er kraftig gjennom form, størrelse og lyd.

Eksisterende inngrep i vassdraget

Riksveg 70 krysser elva ved Lønset, og det går en 24 kV kraftlinje like sør for vegen. Lønset sentrum har 20 boliger. Det har tidligere vært et vannkraftverk i det aktuelle området; dette ble lagt ned i 1952. Selve kraftstasjonen eksisterer fortsatt, og det er spor etter rørtraseen. Det går en kjerreveg fra riksvegen som opphører noen hundre meter fra planlagt kraftstasjon. Gamle riksveg 70 krysser Vindøla ved butikken, brua er en steinbru fra 1908.

Øvre deler av nedslagsfeltet til Vindøla utnyttes i dag til kraftproduksjon. Vindøla har sitt utspring fra Dalsvatnet, hvor det bygd en sperredam i utløpet slik at tilsiget ovenfor denne overføres til Gjevilvatnet som er hovedmagasin til Driva kraftverk. Vannføringen i Vindøla består derfor av tilsiget nedenfor sperredammen i tillegg til minstevannføringen fra Dalsvatnet på 0,2 m³/s.

Teknisk plan

Inntak

Alternativ 1: Det planlegges å bygge en inntaksdam i betong på kote 470, ca. 25 m oppstrøms brua som krysser Vindøla på gamle riksveg 70. Inntaket vil få en høyde på ca. 5 m og en lengde på ca. 25 m og utstyres med inntaksrist og stengeanordning. Inntaksbassenget vil anslagsvis bli ca. 1 daa.

Alternativ 2: Inntaket er planlagt utformet som en betongdam med ca. 5 m høyde og ca. 50 m lengde på kote 458, ca. 100 m nedstrøms brua for riksveg 70 som krysser Vindøla. Inntaket utstyres med inntaksrist og stengeanordning, inntaksbassenget vil anslagsvis bli ca. 0,8 daa.

Rørgate

Alternativ 1: For å unngå etablert jordrenseanlegg like ovenfor riksveg 70, er det skissert to ulike løsninger for den øverste delen av vannveien. Enten føres røret langs elva gjennom brua for Rv 70, eller den vinkles bort fra elva like sør for den gamle steinbua og deretter under Rv 70. Røret legges på bakken, men for å skjule det lages en natursteinmur mellom elva og røret. Deretter fylles det jord over røret slik at det etter hvert revegeteres. Derfra føres vannet i nedgravd rørgate til kraftstasjonen med utløp på kote 340. En del sprengningsarbeid må påregnes. Lengden på rørgata blir 890 meter.

Alternativ 2: Fra inntaket følger rørgaten samme trase som ved alternativ 1. Lengden på rørgaten blir 740 meter.

Kraftstasjon

Kraftstasjonen etableres på kote 340 og blir liggende i dagen i en skjæring like vest for eksisterende bygning for det nedlagte kraftverket. Utløpsvannet planlegges å gå i en bratt utløpskanal til Driva 10-15 høydemeter nedenfor stasjonens utløp, ca. 180 m vest for Vindølas utløp i Driva. Stasjonen er forutsatt tilpasset terreng og byggeskikk, og får en grunnflate på ca. 80 m².

Alternativ 1: Aggregat vil bli installert med en effekt på 3,7 MW. Fallhøyden blir 134 m, og aggregatet vil da ha en slukeevne på 3,2 m³/s. Minste slukeevne vil være 0,6 m³/s.

Alternativ 2: Aggregat vil bli installert med en effekt på 3,4 MW. Fallhøyde blir for dette alternativet er 122 m med en maksimal slukeevne på 3,2 m³/s. Minste slukeevne vil være 0,6 m³/s også for dette alternativet.

Elektriske anlegg

Alternativ 1: Generatoren får en ytelse på 4,4 MVA og en generatorspenning på 6kV. Transformatoren får samme ytelse og omsetning 6/22kV.

Alternativ 2: Generatoren får en ytelse på 4,0 MVA og en generatorspenning på 6kV. Transformatoren får samme ytelse og omsetning 6/22kV.

For begge alternativer vil nettilknytning etableres ved å bygge en ny 500 m lang 24 kV-linje fra kraftstasjonen og opp til Lønset transformatorstasjon. Linjen legges som 24 kV jordkabel langs vannveiens rørtase de første 200 meter, til den krysser eksisterende 66 kV luftlinje. Deretter legges den som luftlinje parallelt med denne de siste 300 m inn mot transformatorstasjonen. Lønset transformatorstasjon eies av TrønderEnergi AS. Det er tilstrekkelig innmatingskapasitet for omsøkt installert effekt.

Veier

Fra riksveg 70 forutsettes det anlagt en permanent atkomstvei på ca. 900 m til kraftstasjonen. 650 meter av denne atkomstveien vil følge eksisterende kjerreveg, midtre deler faller også sammen med røtraseen. Fra ca. kote 400 må det etableres ca. 250 m ny, permanent vei til kraftstasjonen. Det er behov for permanent veg til inntaket i begge alternativ. For alternativ 1 vil vegen bli 20-30 meter. For alternativ 2 vil vegen bli ca. 150 m.

Massetak og deponi

Det vil bli ca. 4500 m³ volum løse masser fra etablering av rørgrøft. Massene planlegges benyttet til etablering av vegen til kraftstasjonen. Det kan bli aktuelt å hente drenerende masser til rørgaten fra andre steder.

Hydrologiske virkninger

Nedbørfeltet til Vindølavassdraget ligger i Oppdal kommune og ligger i sør-nord retning inn mot Storlidalen. Vindøla har sitt utspring fra Dalsvatnet. Ved utbygging av Driva kraftverk ble det etablert en sperredam i østenden av Dalsvatnet hvor det slippes en minstevannføring på 0,2 m³/s. Vindølas restfelt nedstrøms Dalsvatnet får tilsig fra en rekke større og mindre bekker oppstrøms Storfallet, før elva munner ut i Drivavassdraget ved Lønset i Oppdal kommune.

Vindøla har ved planlagt inntak i alternativ 1 et nedbørfelt på 60,2 km². Midlere vannføring ved samme sted i perioden 1961-1990 er 1,6 m³/s. I tillegg kommer minstevannføringen fra Dalsvatn på 0,2 m³/s fra 1. juli til 10. september. Vindølas restfelt nedenfor planlagte inntaksdam er beregnet å være 0,46 km² i alternativ 1. Vindøla har ved planlagt inntak i alternativ 2 et nedbørfelt på 60,3 m³/s. midlere vannføring ved samme sted i perioden 1961-1990 er 1,6 m³/s. I tillegg kommer minstevannføringen fra Dalsvatn som nevnt over. Vindølas restfelt nedenfor planlagte inntaksdam er beregnet å være 0,32 km² i alternativ 2.

Feltet frem til inntaket på kote 470 (alternativ 1) har 64 % snau fjell og en effektiv sjøprosent tilnærmet null. Høydeforskjellen er på 1166 m mellom 470 moh. og 1636 moh. I henhold til N50 - kart er det en breprosent på 0,7 % i feltet. Feltet har mange høye topper og ca. 30 % av feltet ligger over 1000 moh.

Prosjektet er omsøkt med minstevannføring på 0,2 m³/s om sommeren og 0,05 m³/s om vinteren. Ved vannføringer mindre enn minste slukeevne, vil alt vann gå i elva. I perioder om vinteren vil kraftverket stå fordi det er lite tilsig. Det vil bli stans av kraftverket ved for lav vannføring for minste slukeevne og opprettholdelse av minstevannføring. Overløp til elva vil skje ved vannføring over 3,14 m³/s. På årsbasis vil 71 % av tilsiget til inntaket i Vindøla utnyttes til kraftproduksjon, men overløp, lavvannføring og/eller minstevannføring utgjør 29 % over året. Det foreslås primært en minstevannføring tilsvarende 0,05 m³/s om vinteren og 0,2 m³/s om sommeren. Det er også gjort beregninger for minstevannføring på 0,05 m³/s om vinteren og 0,5 m³/s om sommeren. Ved en økt minstevannføring om sommeren til 0,5 m³/s vil 66 % av tilsiget til inntaket i Vindøla utnyttes til kraftproduksjon.

5-persentilen er angitt som 0,65 m³/s om sommeren (1.5-30.9) og 0,10 m³/s om vinteren (1.10-30.4). Alminnelig lavvannføring over året er beregnet til 0,13 m³/s.

Det forventes at temperaturen vil bli litt høyere om sommeren nedstrøms inntak og ned til der Vindøla munner ut i Driva. Kraftverket vil stå store deler av vinteren på grunn av lite vintertilsig, og tiltaket

forventes ikke å kunne påvirke temperaturen i vesentlig grad om vinteren. Prosjektet forventes heller ikke å gi forverrede isforhold i Vindøla eller i Driva.

Det er ifølge søknaden liten forskjell mellom alternativ 1 og 2, og konsekvensvurderingen er lik for begge alternativene.

Vindølas andel av vannføringen i Driva er liten og det forventes ingen konsekvens for vanntemperatur og lokalklima på berørt strekning av Driva (ca.180 m).

Produksjon og kostnader

Søker har beregnet gjennomsnittlig kraftproduksjon i Vindøla kraftverk til ca. 10,2 GWh fordelt på 1,4 GWh vinterproduksjon og 8,8 GWh sommerproduksjon for alternativ 1. For alternativ 2 har søker beregnet gjennomsnittlig kraftproduksjon til ca.. 9,3 GWh fordelt på 1,3 GWh vinterproduksjon og 8,1 GWh sommerproduksjon. For alternativ 1 er byggekostnadene estimert til 32,5 mill. kr. Dette gir en utbyggingspris på 3,18 kr/kWh. For alternativ 2 er byggekostnadene estimert til 30,9 mill kr som gir en utbyggingspris på 3,31 kr/kWh.

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Det vil likevel være søkers ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten i prosjektet.

Arealbruk og eiendomsforhold

Vindøla kraftverk	Alternativ 1	Alternativ 2
Inntaksdam med lukehus	0.1	0.2
Inntaksbasseng	1.0	0.8
Trase for tilløpsrør (i anleggsperioden)	17.8	14.8
Veg til inntak	0.4	0.5
Massetipp*	0.0	0.0
Kraftstasjonsområde	0.5	0.5
Veg til kraftstasjon**	1.0	0.7
Sum areal (dekar)	18.7	17.2

* masser benyttes lokalt. **Oppgradering av eks. veg er ikke medregnet.

Tiltakshaver er eier av fallet på omsøkt strekning. Overfor øvrige grunneiere er det iverksatt en prosess for at Driva Kraftverk kan erverve nødvendig grunn og rettigheter for å bygge kraftverket gjennom minnelige avtaler. Resultatene av denne prosessen foreligger ikke på nåværende tidspunkt. NVE anser det som uheldig at det søkes om konsesjon før privatrettslige forhold er avklart, da en slik avklaring vil medvirke til en ryddigere og mer oversiktlig saksbehandling. Det er likevel ikke slik at NVE ikke kan fatte et vedtak i saken, men ved en ev. konsesjon må privatrettslige forhold være avklart før kraftverket bygges.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

I Oppdal kommunes gjeldende arealplan er prosjektområdet inkludert i delplan Lønset. Prosjektområdet sør for den gamle riksvegbrua inngår som LNF (Landbruk- Natur- Friluftområde), sone 1.

Samlet plan (SP)

Vindøla kraftverk (alt 1.) er tidligere behandlet i Samlet Plan for vassdrag, gjennom prosjekt 449.22 Storfallet. Prosjektet forutsatte at vannveien hadde sjakt/tunnelløsning til kraftstasjon i fjell. Tiltaket krevde bru over Driva og bygging av ca. 1,3 km ny vei på søndre side av Driva. Dette prosjektet lå inne i kategori I, det vil si blant prosjekter som det kan søkes konsesjon for. Omsøkte prosjekt er noe endret i forhold til dette, da vannveien planlegges nedgravd og kraftstasjonen planlegges i dagen. I stedet for bru og ny vei på søndre side av Driva, planlegges det at alle inngrep skjer på nordsiden av Driva. Det er ikke behov for en ev. søknad om fritak fra Samla Plan, da Vindøla kraftverk er under grenseverdiene (10 MW/ 50 GWh) og kan konsesjonssøkes. Tiltaket er heller ikke i strid med eksisterende SP-prosjekt, men en miljømessig tilpasning, og det vil derfor etter vårt syn ikke medføre at OED må fatte vedtak som følge av vannressursloven § 22.

Verneplan for vassdrag

Øvre del av Driva er nærmeste vassdrag vernet mot kraftutbygging. Ytterste grenser for vassdragsvernet er ca. 2 km ovenfor Vindølas utløp. Ingen verneområder berøres derfor av prosjektet.

Inngrepsfrie områder (INON)

Det er ingen inngrepsfrie naturområder i prosjektområdet.

Nasjonale laksevassdrag

Driva er et nasjonalt laksevassdrag, men med redusert verdi for laks på grunn av lakseparasitten *Gyrodactylus salaris*. Driva er ei svært god sjørretelva. Dersom man legger til grunn en normalt god produksjon, vil anadrom strekning i Vindøla kunne gi opphav til mellom 100 – 200 smolt pr år. Til sammenlikning er den samlede ørretproduksjonen i selve Driva grovt anslått til 150 000. Formålet med nasjonale laksevassdrag er å gi de viktigste laksebestandene i Norge en særlig beskyttelse. Dette innebærer at de laksebestandene som omfattes av ordningen skal beskyttes mot inngrep og aktiviteter i vassdragene. I søknaden konkluderes det med at smoltproduksjon i Vindøla er av liten betydning for produksjonen i Driva.

NVE vurderer produksjonen i Vindøla til å være av betydning dersom det er smolt av laks som produseres. Rapport for biologisk mangfold konkluderer med at en minstevannføring på 0,5 m³/s sommerstid er tilstrekkelig for å sikre oppvekstområder for fisk. Det er uvisst hvorvidt strekningen fra Storfallet og ned til Vindølas utløp benyttes til gyting, selv om elvas beskaffenhet ikke er spesielt egnet til dette.

Andre verneområder

Det er ingen områder vernet etter naturvernloven i nærheten av Vindøla. Nærmeste område er Dovrefjell - Sunndalsfjella nasjonalpark, ca. 5,5 km fra Vindølas utløp på motsatt side av Driva. Trollheimen landskapsvernområde ligger ca. 6 km nordvest for inntaket ved Lønset.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 15.10.2008 sammen med

representanter for søkeren, kommunen, fylkesmannen og grunneiere. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Oppdal kommune går inn for utbygging av Vindøla på grunn av at dette vil gi et positivt bidrag til en prekær kraftsituasjon i Midt-Norge og at utbyggingen vil gi ny ren energi. Vassdraget er allerede regulert, og terskelen for utbygging bør derfor etter kommunens skjønn være lavere. Kommunen påpeker at synlige terrenginngrep vil være minimale.

Fylkesmannens primære anbefaling er at det ikke bør gis konsesjon til utbygging på bakgrunn av de foreliggende biologiske registreringer. På bakgrunn av disse, framstår Gråurda/Vindøla, Storfallet innbefattet, etter fylkesmannens oppfatning som et utpreget verneobjekt av til dels nasjonal karakter. Dersom konsesjon blir gitt, må det legges vekt på at minstevannføringen blir av et slikt omfang at fossesprutsamfunnet i Storfallet kan opprettholdes. Videre bør alternativ 2 med inntak på kote 458 (nedenfor riksveien) velges.

Sør-Trøndelag Fylkeskommune anser alternativ 2 som det beste alternativet med hensyn på landskap og kulturminner. Dette alternativet er det som i størst grad vil kunne bevare kulturminnene i øvre del. Fylkeskommunen mener at Vindøla har et stort potensial som friluftsområde av regional betydning på grunn av stor opplevelsesverdi.

Sametinget kan ikke se at det omsøkte tiltaket kommer i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner eller andre samiske interesser. Sametinget har derfor ingen spesielle merknader til konsesjonssøknaden, men minner om aktsomhetsplikten når det gjelder kulturminner.

Lønset grunneierlag ønsker å komme tidlig i en konstruktiv og positiv dialog med utbyggerne, om/når det fattes vedtak om utbygging. Deres tanker omkring dette går i retning av å utnytte det planlagte vannspeilet som grunnlag for tilrettelegging av et nærmiljøanlegg for Lønset.

Odd Inge Sliper og Haldor Strand ønsker en alternativ plassering av demningen. Dette vil etter deres syn gi en forskjønnelse for landskapet, i sterkere grad en tenkt plassering. Alternativet plasserer inntaksdammen slik at vannspeilet blir mer beliggende i det sentrale sentrumsområdet og kan bidra til videre sentrumsutvikling.

Tiltakets virkninger - Fordeler og skader/ulempes

Nedenfor har vi gitt en oversikt over hva NVE anser som de viktigste fordelene og skadene/ulempene ved den planlagte utbyggingen:

Fordeler

- Prosjektet vil i følge søknaden gi inntil 10,2 og 9,3 GWh ny årlig kraftproduksjon.
- Kraftverket vil gi inntekter til grunneiere og fallrettshavere/eiere av Vindøla Kraftverk DA, samt økt skattegrunnlag for eiendomsskatt i Oppdal kommune.
- Det er stor mulighet for at bedrifter i Oppdal kan få arbeid i anleggsfasen.

Ulemper

- En utbygging vil medføre redusert vannføring i Vindøla.
- Potensialet for å finne rødlistearter i fossesprutsone er vurdert som stor. Konsekvensgraden for biologisk mangfold forventes å gi middels til stor negativ konsekvens i driftsperioden.
- Fossesprøytnonen forventes å gå fra svært viktig (A) til viktig (B) naturtype.

- Foreslått minstevannføring vil gi en betydelig reduksjon av fossens inntrykksstyrke.

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Utbyggingen vil gi sterkt redusert vannføring på berørt elvestrekning i store deler av året. Søker har beregnet årlig middelvannføring til 1,57 m³/s. Maksimal slukeevne for kraftverket er 3,2 m³/s, hvilket utgjør over 200% av middelvannføringen. Antall dager med vannføring større enn maksimal slukeevne er 80, 36 og 53 for henholdsvis vått, tørt og middels år.

Alminnelig lavvannføring er beregnet til 0,13 m³/s, mens 5-persentilverdien er 0,65 m³/s for sommeren og 0,10 m³/s for vinteren. I søknaden er det foreslått en minstevannføring på 0,2 m³/s om sommeren, og 0,05 m³/s om vinteren.

Biologisk mangfold

Bekkekløfta Driva/Gråurda går fra fylkesgrensa mot Møre og Romsdal i sørvest og opp til litt ovenfor utløpet av Vindøla i Driva, avgrenset av Rv 70 på nordsiden og en bygdeveg på sørsiden. Tiltaksområdet for Vindøla kraftverk er derfor en del av området Driva/Gråurda. Samlet sett representerer Gråurda et av de største bekkekløftmiljøene i sørboreal sone i Norge, som samtidig er relativt intakt på hele sin strekning. Den er en av de mest varierte og verdifulle bekkekløftene som er kjent i Norge og anses som nasjonalt viktig for flere naturtyper og arter. Gråurda inngår i et felles kartleggingsprosjekt av bekkekløfter i regi av Direktoratet for Naturforvaltning (Bekkekløfter 2007, S-Trøndelag). Bekkekløftundersøkelsene er første ledd i systematiske biologiske undersøkelser av spesielt prioriterte og biologisk viktigste skogtyper i Norge.

Storfallet, som ligger innenfor tiltaksområdet til Vindøla kraftverk, er i bekkekløftundersøkelsen listet opp som én av de avgrensede kjernelokalitetene i Gråurda. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag vurderer Storfallet til å være blant de 33 viktigste fossene i fylket, basert på kriteriene sjeldenhet, tilstand, storslagenhet og blikkfang.

I rapporten for biologisk mangfold som er vedlagt søknaden er det registrert verdifulle naturtyper som fossesprøytzone og bekkekløft innenfor tiltaksområdet. I Storfallet og første del av bekkekløfta som Vindøla renner i, er det påvist tydelig utviklede fossesprutsamfunn med ulike vegetasjonsutforminger, og i den mest sprutpåvirka sonen ble det funnet flere indikatorarter for naturtypen. Den truede vegetasjonstypen fosseeng er påvist i tiltaksområdet. Området nær fossen er ikke undersøkt på grunn av svært vanskelig tilgjengelighet, men sannsynligheten vurderes som stor for at rødlistede arter finnes her. Verdien av Storfallet er satt til A – svært viktig. Ifølge rapport for biologisk mangfold har Vindølas bekkekløft en høy grad av kontinuitet, og verdien på denne er satt til B – viktig,

I forbindelse med bekkekløftundersøkelsen av 2007 i regi av DN, har Vindølas bekkekløft ned til utløpet i Driva, Storfallet inkludert, fått verdi svært viktig – A. Dette på grunn av at kontinuiteten i og langs kløfta er høy. Ifølge undersøkelsen bør i tillegg kvaliteter knyttet til fleraldet, gammel furuskog på vestsiden av Vindøla inkluderes i lokaliteten.

Rapporten for biologisk mangfold setter influensområdets verdi for biologisk mangfold til stor verdi, og det er foreslått to alternativ til minstevannføring. Ved slipp av minstevannføring lik 0,5 m³/s om sommeren, forventes middels til stor negativ konsekvens på biologisk mangfold i driftsperioden. Ved tilsvarende slipp av 0,2 m³/s, forventes stor negativ konsekvens.

På bakgrunn av foreliggende biologiske registreringer konkluderer Fylkesmannen i Sør-Trøndelag med at Gråurda/Vindøla, Storfallet innebefattet, framstår som et verneobjekt av til dels nasjonal karakter.

Norge har ratifisert konvensjonen om biologisk mangfold og har et nasjonalt mål om å stanse tap av biologisk mangfold innen 2010, jf. Stortingsmelding 26 (2006-2007). Her står det følgende: *"I truede naturtyper skal inngrep unngås, og i hensynskrevende naturtyper skal viktige økologiske funksjoner opprettholdes."* Videre heter det: *"Naturen skal forvaltes slik at arter som finnes naturlig sikres i levedyktige bestander, og slik at variasjonen av naturtyper og landskap opprettholdes og gjør det mulig å sikre det biologiske mangfoldet fortsatte utviklingsmuligheter."* Tiltaksområdet omfatter, som nevnt over, hensynskrevende naturtyper som fossesprøytsone og bekkekløft, samt den truede vegetasjonstypen fosseeng. Ifølge Retningslinjer for små vannkraftverk (2007), representerer fossesprøytsoner og bekkekløfter to naturtyper som Norge kan sies å ha et internasjonalt ansvar for. I disse retningslinjene heter det; *"Tiltak som kommer i konflikt med arter som er "kritisk truet" eller "sterkt truet", eller naturtyper Norge har et internasjonalt ansvar for, eller vil vanskeliggjøre internasjonale avtaler kan ikke påregnes konsesjon."*

NVE støtter biologisk mangfold rapporten vedlagt søknaden i vurderingen om at det er stor sannsynlighet for at det finnes rødlistede arter i området nær fossen. NVE mener at tiltaket, til tross for planlagt minstevannføring, vil medføre delvis uttørring og betydelig reduksjon av fossesprøytsonen. Begrenset kontinuitet i vannføring vil påvirke skyggeområder som i dag har fuktighet slik at disse står i fare for uttørring. Disse områdene er lett påvirkelig på grunn av eksponeringen. Vi mener tiltaket er i konflikt med den nasjonale målsettingen om å unngå tap av biologisk mangfold fordi kun deler av lokaliteten vil opprettholdes ved høyeste foreslåtte minstevannføring i søknaden. Det er høyst usikkert hvorvidt vegetasjonen i de eksponerte områdene er i stand til å tilpasse seg redusert vannføring. NVE viser også til bekkekløftundersøkelsen 2007, hvor Storfallet defineres som en kjernelokalitet i Driva/Gråurda. Vi mener at Storfallet utgjør et viktig tilleggselement til den store kløfta Driva/Gråurda og bidrar til å øke verdien i lokaliteten. NVE er også enig med Fylkesmannen i at forvaltningsarealet har en klar nasjonal verdi.

Vi viser videre til føre-var-prinsippet i Naturmangfoldloven § 9, hvor det står: *"Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet."* NVE mener at gjennomføring av tiltaket vil føre til en betydelig skade på naturmangfoldet.

Oppdal kommune har uttalt at det faktisk at Vindøla er fraført vann med en sperredam ved Dalsvatnet bør senke terskelen for utbygging. På den annen side kan det også argumenteres for at lokaliteten allerede er under press, og at en ytterligere reduksjon i vannføringen vil føre til at de spesielle levevilkårene i enda større grad blir redusert.

Vannføringen i Vindøla er ikke regulert, og NVE har derfor vurdert konsesjonsspørsmålet ut fra samme kriterier som andre småkraftsaker hvor det ikke er regulert vannføring som utnyttes. Vi har vektlagt de foreliggende undersøkelser hvor verdien på Storfallet og påfølgende bekkekløft er satt til svært viktig verdi med dagens vannføring fra det uregulerte restfeltet nedenfor Dalsvatnet.

Fisk

Driva er et nasjonalt laksevassdrag, men har i følge rapport for biologisk mangfold redusert verdi for laks i dag på grunn av lakseparasitten *Gyrodactylus salaris*. Rapporten påpeker at både sjørørret og laks trolig benytter strekningen fra Vindølas utløp opp til Storfallet som oppvekstområde. Denne strekningen kan gi opphav til 100-200 smolt pr år, til sammenlikning har Driva en total

ørretproduksjon på 150 000. Tiltaket er ventet å gi middels negativ konsekvens for fisk på berørt elvestrekning i Vindøla i driftsperioden ved omsøkt minstevannføring om sommeren på 0,2 m³/s.

Elvestrekningen fra Vindølas utløp til kraftstasjonen langsmed Driva er ca. 180 m. Vannføringen i Vindøla utgjør en liten andel av vannføringen i Driva, og frarøving av vann på denne strekningen har ingen spesiell betydning for oppvandring av fisk i Driva. Det ble under befaring klart at utløpet fra planlagt kraftstasjon heller ikke vil ha særlige konsekvenser for oppvandring av fisk i Driva, ettersom vannet slippes ned over bergsiden nedenfor kraftstasjonen. NVE mener at tiltaket ikke vil ha nevneverdige konsekvenser for oppvandring av fisk i Driva.

Det er de nederste 150-200 meterne av Vindøla som kan ha betydning for fisk. Rapport om biologisk mangfold påpeker at ved en minstevannføring på 0,5 m³/s, vil området fremdeles kunne gi gyte- og oppvekstområde for fisk, og yngel vil fremdeles kunne vandre inn og ut av Vindøla. NVE anser derfor ikke dette som en avgjørende negativ virkning i konsesjonsspørsmålet.

Flora og fauna

Det er registrert oter i prosjektområdet. Det er sannsynlig at denne bruker Vindøla til næringssøk selv om det er lite trolig at Vindøla er hovedlokaliteten. Skogen rundt prosjektområdet på vestsida av Vindøla har noe naturskogpreg, men på grunn av hogst på 70-tallet er andelen døde løv- og furutrær og gammel skog mindre enn i lokaliteten på østsiden av elva. Bortsett fra de tema som behandles under kapittel om biologisk mangfold, vurderer søker prosjektets influensområde til å ha en middels verdi for flora og fauna. Utbygging forventes å gi liten til ubetydelig negativ konsekvens i driftsfasen.

I rapporten for "bekkekløftprosjektet 2007" står det: *"På nordsiden av elva, fra Vindøla og til forbi Dettli, så er det vanskelig å trekke noen eksakt, biologisk begrunnet grense."* Videre står det: *"Blant annet er høyt rødlistede insekter knyttet til gammel furuskog påvist her, kanskje den største konsentrasjonen som er kjent fra Midt-Norge av dette elementet. Her er det valgt å trekke grensa forholdsvis langt opp mot riksvegen, bla. med begrunnelse i at eventuelle gammelskogstilknyttede insekter i området antagelig vil være arealkrevende og dermed er sårbare for uheldige innsnevring i egnede miljøer."* NVE mener at negativ konsekvens sannsynligvis er større enn det er konkludert med i søknaden som følge av innsnevring av område for gammelskogstilknyttede insekter ved hogst til veg- og rørrasé. Likevel vil det være konsekvenser for biologisk mangfold knyttet til vannstrengen som er avgjørende i konsesjonsvurderingen.

Landskap

I øvre deler av utbyggingsstrekningen er landskapet preget av landbruk der Vindøla er et viktig element. Lia nedover består av skog som gir lite utsyn mot elva, men det går en sti langs bekekløfta der fossen er synlig. Miljørapporten som er vedlagt søknaden påpeker at man ved høye vannføringer kan kjenne vannspruten fra fossen helt til utsiktspunktet. Fra Storfallet går elva inn i en trang bekekløft. Det siste landskapsrommet begrenser seg til den gamle kraftstasjonen, som er oppbygd av lokal skifer. Skogen er godt utviklet, og stasjonen kan ikke ses før man er like ved.

Alternativ 2 vil gi liten til middels negativ konsekvens for landskap, mens alternativ 1 vil gi middels til stor negativ konsekvens. Alternativ 1 og 2 skilles av plassering av inntaket; kote 474 for alternativ 1 og kote 462 for alternativ 2. Ved alternativ 2 vil fortsatt opplevelsen av området ved landhandelen og steinbrua være intakt. Grad av negativ konsekvens vil også avhenge av valg av minstevannføring.

Søkers konsulent påpeker at ny kraftstasjon og veg vil gi en svak positiv påvirkning som følge av at veien gjør den nye og den gamle kraftstasjonen mer tilgjengelig og derfor tilføre området økt kunnskapsverdi.

NVE vurderer Storfallet med bekkekløfta til å ha stor verdi for opplevelse av landskapet i kraft av blikkfang, størrelse, lyd og fossesprut. Omsøkte tiltak vil føre til sterkt redusert vannmengde i fossen og bekkekløfta, og dermed forringe landskapsverdien. Videre vil vi understreke den omtalte sammenhengen mellom Gråurda/Driva og Storfallet, hvor Storfallet etter vår vurdering tilfører flere viktige naturverdier som øker opplevelsesverdien av området.

Brukerinteresser/friluftsliv

Ved Rv 70 er det satt opp et skilt for sti til Storfallet, og stien går ned langs kløfta hvor man kan se selve fossen. Som nevnt ovenfor, påpekes det av søkers konsulent at lett tilrettelegging vil kunne øke kulturminneverdien på den gamle kraftstasjonen, som i dag ligger vanskelig tilgjengelig.

Ifølge Sør-Trøndelag fylkeskommune, er ikke Vindøla vurdert som et område som har regional betydning for friluftsliv. Videre uttaler fylkeskommunen: *"Men potensialet må sies å være stort pga opplevelsesverdien."* Søker vurderer området til å ha liten til middels verdi for friluftsliv.

NVE mener at fossen har stor opplevelsesverdi og er lett tilgjengelig. Vi deler fylkeskommunens syn på Vindøla som et område med stort potensial for å ha regional betydning for friluftsliv og mener videre at tiltaket vil medføre en betydelig reduksjon i fossens inntryksstyrke.

Samfunnsmessige virkninger

Oppdal kommune tilrår utbygging av Vindøla på bakgrunn av at dette vil gi et positivt bidrag til en anstrengt kraftsituasjon i Midt-Norge. Søker påpeker at Vindøla kraftverk vil gi inntekter til fallrettshaverne, samt til Oppdal kommune som har innført eiendomsskatt. Videre mener Oppdal kommune at synlige terrenginngrep vil være minimale og påpeker at utbyggingen vil gi ny ren energi.

I NVE sin samlede vurdering av skader og ulemper, vil det også være slik at fordeler som økte inntekter til grunneierne og lokalsamfunnet, sammen med en økning i kraftproduksjonen blir tillagt vesentlig vekt.

NVE har merket seg at tiltaket vil gi ca. 10 GWh/år i fornybar energiproduksjon. De tekniske inngrepene blir etter vår oppfatning av begrenset skade. Det vil være de øvrige ulempene omtalt foran som må veies opp mot de fordeler som her er omtalt.

Oppsummering

Vindøla kraftverk vil ifølge søknaden føre til ny årlig kraftproduksjon på henholdsvis 10,2 og 9,3 GWh for alternativ 1 og 2. Kraftverket vil gi inntekter til fallrettshaverne, trolig også berørte grunneiere og Oppdal kommune.

Tiltaket vil føre til at fossens kvalitet som landskapselement forringes og områdets potensial som friluftsområde av regional betydning reduseres. Etter NVEs syn vil bygging av Vindøla kraftverk ha store negative konsekvenser for Storfallet som landskapselement.

Vindøla nedenfor Riksveg 70 er del av Driva/Gråurdas bekkekløft. Driva/Gråurda representerer en av de største, mest varierte og verdifulle bekkekløfter som er kjent i Sør-Norge, og Storfallet er definert

som en av kjernelokalitetene. Området preges av høy kontinuitet som gjør det vanskelig å avgrense miljøene og utgjør et viktig tilleggselement i Driva/Gråurda.

Innenfor influens- og tiltaksområdet er det påvist hensynskrevende naturtyper som fossesprutsone og bekkekløft, samt den truede vegetasjonstypen fosseeng. Kontinuiteten i bekkekløfta er vurdert som høy, og potensialet for at det finnes rødlistede arter nær fossen vurderes som stor. Leveområder til truede arter skal i særlig grad skjermes mot inngrep.

Det er NVEs vurdering at utbygging og drift av Vindøla kraftverk vanskelig lar seg gjennomføre slik at de samlede ulempene for allmenne interesser blir av akseptabel karakter. Vurderingen bygger på negative virkninger endret vannføring kan medføre for biologisk mangfold og landskapsbildet.

NVEs konklusjon

NVE mener at bygging av Vindøla kraftverk vil ha negative konsekvenser for to naturtyper av stor verdi og den viktige vegetasjonstypen fosseeng. Vi mener videre at tiltaket vil forringe landskapsbildet ved fossen betydelig og påvirke potensialet for rødlistede arter negativt. Dette står etter vårt syn ikke i forhold til den kraftproduksjonen kraftverket vil gi, eller øvrige positive effekter av en utbygging. Kravet i vannressursloven § 25 er dermed ikke oppfylt. NVE gir ikke tillatelse til å bygge Vindøla kraftverk.

Øvrige kommentarer og merknader i høringsuttalelsene er i stor grad knyttet til vilkår og forutsetninger dersom det gis konsesjon. Grunnet NVEs konklusjon er disse ikke drøftet.